

Kontra-C

Suomen kontrabassoklubi ry:n jäsenlehti

25. vuosikerta.

Ensimmäinen lehti julkaistiin vuonna 1982

Painos 170 kpl

Päätoimittaja: Henrica Fagerlund

Toimituskunta: Yhdistyksen hallitus

Mainossihteeri: Tomi Laitamäki

Taitto: Oskari Hannula

Kopiointi ja

jakelu: Reijo Jukarainen
Kerasivu Oy
tulostus@kerasivu.fi
puh. (09) 294 8383

ISSN 1459-7527

Perustettu vuonna 1976

Puheenjohtaja

Eila Saikkonen
050 351 3165 eila.saikkonen@siba.fi

Juha Kleemola
040 738 4698 juha.kleemola@siba.fi

Juana Järvo
050 0955688 juana.jarvo@siba.fi

Tuomo Matero
040 0486729 tuomo.matero@edu.stadia.fi

Julius Pyrhönen
050 5490546 julius.pyrhonen@siba.fi

Juho Vikman, nettisivut
041 454 2112 juho.vikman@siba.fi

Tomi Laitamäki
tomi.laitamaki@siba.fi

Oskari Hannula, lehden taitto
044 330 1461 oskari.hannula@siba.fi

Juha Kleemola
040 738 4698 juha.kleemola@siba.fi

Tuomo Matero
0400 486 729 tuomo.matero@edu.stadia.fi

Sisällysluettelo

Infosivu	2
Pääkirjoitus	3
Puheenjohtajan palsta	4
Limingan leiri	6
Janne Saksala	8
Piinapenkki	12
Kangasniemen leiritunnelmia	13
Oikaistavaa	14
Kontrabasson historiaa	15
Harjoittelu vinkit	16
Keski-Pohjanmaan basistit	18
Bassoklubin historiikki osa3	20
Pikkubasisteille	22
Övningstips	24
Kort på svenska	25
Kontrabasens historia	26
Kansikuva: Henrica Fagerlund	

Kontra-C on Suomen kontrabassoklubi ry:n jäsenlehti, johon jokainen jäsen voi antaa myös omia artikkeleitaan julkaistavaksi. Jutut lähetetään toimitukseen mieluiten sähköpostitse. Suositeltavin tiedostomuoto on Microsoft Word. Konekirjoitusliuskoja ja selviä käsinkirjoitettuja tekstejä otetaan vastaan postitse.

Aineisto toimitetaan päätoimittajalle:

Henrica Fagerlund
Kauppaneuvoksentie 12 A 8
00200 Hki

puh. (050) 441 6379

kontra-c@kontrabassoklubi.fi

Seuraavaan lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään toimittamaan 13.11. 2006 kello 16.00 mennessä.

**SUOMEN
KONTRABASSOKLUBI**

Raikkaan kirpeä syksy

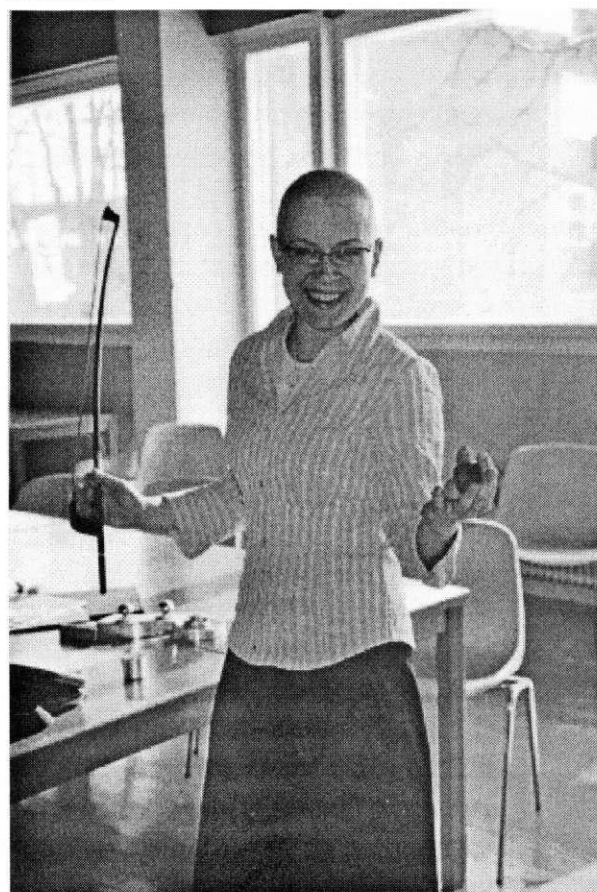
Olen aina tykännyt syksystä, etenkin syysaamuista. Niissä on ihan oma tunnelmansa ja tunnelduksensa. Paitsi upeat värit, joita jopa kaupungissa saa vähän maistaa on ilma raikkaan kirpeää ja mukavan piristävää. Luonto valmistuu pikkuhiljaa talven lepoon. Ihmiset lepäävät kesällä, luonto talvella. Syksy on ihmisille uusien asioiden aikaa. Koulut, musiikkiopistot, työt, opiskelut, uudet harrastukset yms. lähtevät käyntiin. Syksyssä on vähän samaa fiilistä kuin uuden vuoden lupauksissa: edessä on uusi kausi jolloin taas on mahdollista petrata ja kehittyä. Kesän aikana on ehtinyt levätä ja nyt ollaan tarmoa täynnä kaikkea uutta kohti.

Onko sinun syksysi alkanut lupaavasti? Minun ainakin on, olen nimittäin saanut tarttua basson kaulaan sangen erilaisissa ympäristöissä, mikä taas on auttanut huomaamaan, miten upean monipuolinen ja käyttökelpoinen soitin kontrabasso on. Aloitin maisterilinjalla Sibelius-Akatemiolla ja se on kyllä ollut melkoista hemmottelua bassonsoiton sekatyöläiselle. Saan soittaa klassista musiikkia osaavan opettajan johdolla ja innokkaiden kolleegojen seassa. Saan mennä mukaan jazz-osaston tunneille ihmettelemään improvisointia ja uudenlaista säveltäilyä. Saan mennä soittamaan täysin uudenlaista, paikan päällä sävellettyä musiikkia kansanmusiikin opiskelijoiden kanssa. Saan mennä mukaan juttuihin, mitkä mua kiinnostaa, mihin vain keksin tunkea mukaan. Tämä tuntuu etuoikeutetuulta, ja sitähan se kyllä onkin. Nimittäin jos olisi vain pianisti tai huilisti, olisi kovin paljon vaikeampaa päästä mukaan. Ai miksi? No, pianisteja ja huilisteja on maailma pullollaan, sen sijaan basisteista on pulaa ja heitä tarvitaan ja kaivataan monenlaisiin erilaisiin paikkoihin. Mielestäni on melko luksusta soittaa sellaista soitinta, jonka kanssa pääsee lähes mihin tahansa ja ihmiset ovat iloisia kun basisti tulee mukaan!

Tässä lehdessä voit lukea mm. Janne Saksalasta. Varsin vekkuli mies, muuta ei voi sanoa kun lukee seikkailuistaan. Toimitus suosittelee myös tutustumista hänen harjoitteluohjeisiinsa, ovat kyllä kokeilemisen arvoisia! Lehdessämme uutta on "Kort på svenska". Olemme huomanneet, että Suomessa on kasvamassa uusi sukupolvi suomenruotsalaisia basisteja. Emme halua jättää näitä ulkopuolelle, vaan ottaa heidät mukaan toimintaan ja palvella heitä tällä tavalla. Eikä pieni kielikylpy tee suomenkielisillekään haittaa. Kiitos myös palautteista, joita on tullut! Edellisessä lehdessä oli epähuomiossa jäänyt Lahden sektioesittelystä osa pois. Myös kirjoittajien nimiä puuttui. Hyvä, että huomattiin ja huomautettiin, nyt parannamme lehteä ainakin siltä osin!

Aurinkoista ja kirpeää syksyä!

Henrica

Puheenjohtajan tervehdys

On taas työntäyteisen syksyn ja alkaneen lukuvuoden ensimmäisen bassolehden ilmestymisen aika. Varmasti kaikkia hellineet kuluneen kesän auriongonsäteet lämmittävät vielä jokaisen meidän mieltämme hohtaen energiaansa pimeneviin syysiltoihin. Klubin syksy onkin jo käynnistynyt innokkaissa merkeissä ja ilmassa leijuu paljon kaikkia uusia suunnitelmia kuluvalle kaudelle.

Syyskonsertti

Hallitus kokoontui jo elokuun puolivälissä miettimään toimintaideoidemme toteuttamismahdollisuuksia. Päätimme vastata konserttikutsuun, joka kevään vuosikokouksessa meille esitettiin Lohjan suunnalta. Konserttiajankohdaksi on nyt muutoutunut 5.11.2006 alk. klo 14:30. Konserttipaikka on Länsi-Uudenmaan musiikkiopiston kamarimusiikkisali, Kirkkokatu 6. Helsingistä on hyvät linja-autoyhteydet Lohjalle: Hki 13:00 - Lohja 14:15, Lohja 17:30- 18:40. Paikallista ohjelmaa on myös suunnitteilla, mm. P. Grans: "Multivita-miinit" 9 kontrabassolle, "Duo Quattro" kontrabassolle ja kitaralle, Bassokvartetti (ke.) ja perinteisiä sooloesityksiä. Jos tunnet innostusta lähteä mukaan Lohjalle konsertoimaan, niin ohjelmaehdotuksia voi lähettää allekirjoittaneelle!

Jo viime kaudella suunniteltu Kuopion vierailukonsertti saa nyt näin ollen odottaa toteuttamistaan ainakin ensi kevääseen, mutta toivottavasti myös Kuopiossa päästään mahdollisemman pikaisesti käymään. Näiden maakuntakonserttien tarkoituksenahan on viedä klubimme toimintaa myös maamme muihin osiin kuin vain pääkaupunkiseudulle. Heitänkin nyt tässä samalla haasteen kaikille klubinjäsenille, jotka lukevat bassolehteä: Kutsukaa klubi konsertoimaan omalle paikkakunnallenne, niin saatte samalla tuotettua elämyksiä ja muistoja myös omille oppilailleen ja varmasti koko viikonlopunkestävää hauskanpitoa! Me täällä "pääkallopaikalla" jäämme vain hiomaan ohjelmistoamme ja odotelemaan kutsuja. Klubihan osallistuu mahdollisiin konsertin järjestämiskuluihin ja palkkaa aina paikalle myös pianistin, joten Sinulle ei jää tehtäväksi kuin tila-

varauksen hoitaminen ja kutsun esittäminen.

Nuotisto ja uudistetut nettisivut

Ohjelman suunnittelu on helppoa, kun on nuotitjärjestyksessä. Bassoklubin nuotisto on nyt siirretty Suomen Kansallisooopperalta Sibeliuksen Akatemian Pitäjänmäen toimipisteeseen osoitteessa Kutomotie 9. Nuotistoa hoitaa Julius Pyrhönen, joka luetteloi koko materiaalin syksyn kuluessa, minkä jälkeen se julkaistaan sekä lehtemme sivuilla että uudistetuilla nettisivuillamme, jotka kannattaa käydä vilkaisemassa osoitteessa www.kontrabassoklubi.fi. Nettisivujen ylläpidosta vastaa Juho Vikman, joka ottaa mielellään vastaan ehdotuksia sisällön suhteen osoitteessa juho.vikman@siba.fi. Toivottavasti saamme vilkasta keskustelua aikaan myös käytössämme olevassa nettifoorumissa! Sivuilta löydät selkeät ohjeet kirjautumiseen ja pääset mukaan ilmaisemaan mielipiteesi keskustelussa. Kannattaa käydä katsastamassa päivän polttavimmat puheenaiheet netissä!

Uudet bassonsoitonopiskelijat

Onnittelut omasta ja yhdistyksemme puolesta kaikille niille, jotka ovat joko saaneet opiskelunsa kuluena kautena päätökseen tai ovat juuri päässeet opintiansa alkuun! Vaikka syksy on vasta aivan aluillaan ja sää on muistutellut vielä useina päivinä kesästä, on puheenjohtajan kauaskantoinen katse tähystänyt jo syksyn pimeneviin iltoihin ja räntäsateeseen. Kunhan kiireisimmästä opintojen alkutohinasta on päästy, on yhdistyksellämme tarkoitus kutsua ainakin kaikki pääkaupunkiseudun opiskelijat koolle mukavan illanvieton ja bassonsoiton merkeissä. Kaikki opettajat ja asiasta kiinnostuneet ovat tietenkin myös tervetulleita paikalle! Näin ollen saamme taas uutta ja virkeää verta virtaamaan sykkiviin suoniimme ja aina voi joukosta löytyä joku yhdistystoiminnasta innostunutkin yksilö, joiden turvin saamme toimintamme turvattua jatkossakin vanhempien vetäytyessä aina sopivan tilaisuuden turvin aktiivitoiminnasta siivumalle.

Basistien pikkujoulut?

Kevättalvella juhlistimme jo yhteistä 30-vuotiaista klubiamme syntymäpäiväkakun ja virallisen vuosikokouksen merkeissä ja ehkäpä juuri tästä innostuneena on juhlia toivottu klubilaisten puolelta lisää. Tuolloin oli puhetta kaikkien basistien yhteisistä pikkujouluista, jotka voisi viettää esim. R-talolla suuren kontrabasistien yhteiskonsertin ja juhlailoittelun merkeissä. Sibelius- Akatemian lehtorimme Lasse Lagergrantz on nyt varannut meille tätä tapahtumaa varten akatemian Pohjoisen Rautatien kadun toimipisteestä kamarimusiikkisalin ke 13.12. 2006 klo 13- 15. Salivarauksen rajoittaminen kahteen tuntiin keskellä päivää johtuu akatemian tilojen jatkuvasta ylibuukkauksesta, mutta hilpeä tunnelmahan voi jatkua aina ilta myöhään asti lehtorimme ehdotuksen mukaan josain viihtyisämmässä paikassa. Paikalle voisi koota mahdollisimman edustavan otannan basistien toiminnasta ja paikalle voisi tulla kaikki bassonsoiton kanssa tekemisissä olevat henkilöt aina pedi- ja muista oppilaista ammattilaisiin asti. Heitän idean ajatuksena ilmaan ja elämään. Samalla jäämme odottamaan mielenkiinnolla siihen tarttumista.

Vuoden basisti- konsertti

...on viettänyt tähän asti hiljaiseloa, mutta nyt sen muotoa lieene aika hahmotella lehtemme sivuil-
lakin. Bassoklubin konserttiehdotus "Basso on parhaimmillaan kaverin kanssa" hyväksyttiin Sibelius- Akatemiassa toteutettavaksi bassoklubin ja akatemian välillä Soiva Akademia- konserttisarjassa helmikuussa 2007. Ohjelmisto koostuu pääosin uudesta, suomalaisesta soolo- ja kamarimusiikista kontrabassolle ja konsertin tarkoituksena on laajentaa sekä tehdä tunnetuksi uutta repertuaaria kontrabassolle. Esiintyjänä tilaisuudessa soittaa viimeisimmän "Vuoden Basisti"- nimityksen saanut Jani Pensola ystävineen. Konsertin toteuttamiseksi klubi on jo saanut muutaman apurahan ja hakee niitä jatkuvasti kuumeisesti lisää voidakseen toteuttaa "Vuoden Basisti"- konsertin. Toivotaan hankkeelle onnea ja menestystä jatkossakin!

Lopuksi vielä kaikille lukijoillemme antoisaa syksyä bassonkaulassa ja voimia arjen sekä syksyn harmauteen!

Eila

Bassoklubin syyskokous/konsertti

Sunnuntaina 5.11.06. Lohjalla.

Paikkana Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto, kamarimusiikkisali, Kirkkokatu 6.

Hyvät linja-autoyhteydet Helsingistä:

Hki 13.00 - Lohja 14.15, Lohja 17.30 - 18.40

Bassotapahtuma alk. 14.30, konsertti 15.00.

Paikallista ohjelmaa suunnitteilla, mm. P.Grans: "Multivitamiinit" 9 kontrabassolle, "Duo Quattro" kb:lle ja kitaralle, Bassokvartetti (ke.) ja perinteisiä sooloesityksiä. Yhteensä noin 30 min. Toinen puolikas perinteisempiä muiden jäsenien esityksiä. Jos haluat ilahduttaa omalla esitykselläsi, ilmottaudu Eila Saikkoselle.

Kaikki klubilaiset ja kontrabassoista kiinnostuneet lämpimästi tervetulle!

LIMINKA 2006 26.6.-8.7.

Kurssilaisia ja Juho OP:n keikalla

Yksi kuumen hikininen kesä taas takana päin ja leirit loppu-ohi-ja-morjens!

Liminka, joka sijaitsee Oulun kupeessa, pyöräyttää Juhannuksen jälkeen käyntiin kaksiviikkoisen orkesterileirin. Niin myös tänäkin kesänä. Etelä-Suomen kesämökeiltä tulikin startata juhannuksen jälkeisenä maanantaiaamuna 26.6.2006 jo aikaisessa, sillä Oulun juna-asemalla oli oltava ennen kello 14, jolloin lähti leiriläisten yhteinen bussikuljetus kohti Liminka-cityä.

Tänä vuonna osallistujia oli n. 150 enemmän kuin edellisenä kesänä 2005. Muunmuassa paljon puhaltajia oli saapunut Tampereen seudulta Untalan Juhan vanavedessä. Ja hyvä niin! Eipähän tarvinnut basistin taas paikkailla tuuban riviä puhallin-orkesterissa... Tämä karu tosiasia jousisoittajan värväämisestä puhaltimien joukkoon on varmasti

muillekin tuttua. Tosin vaskien rinnalla soittaessa saa jousikäsi mukavasti töitä!

Limingan basistien joukko oli tänä vuonna melkoisen täysi-ikäistä. Edellisessä verrattuna tilanne oli täysin päinvastainen, jolloin Juho Martikaisen oppilaissa virtasi vahvasti nuorta, vihreää verta. Tämän kesäinen 2006 vuosikerta oli myös melko Stadia (Helsingin ammattikorkeakoulu) painotteista.

Suurin osa nykyisiä opiskelijoita, joku entinen ja yksi tuleva. Tuomo Matero, Eero Ignatius, Meri Yli-Piessa, Henrica Fagerlund ja Malla Lounasheimmo.

Ja eikä unohdeta Christina Långströmiä, joka paljon nähneenä bassoveteraanina toi omaa väriään orkesteri-sektioon!

Juho-opettajamme tavoitteena oli taas pistää bassoja hieman "maailman kartalle", joten perinteisen leiri-"Iltamien" lisäksi bassot esiintyivät päivämatineassa Limingan Osuuspankissa. Paikalle joukkovalettiin näyttävästi bassot selässä ja/tai olalla halki keskustan (joka ei ole järin suuri).

OP:ssa myös 'Iso-J' fiilisteli solistina Gershwinin West Side Story:n Maria:ssa ja Tonight:issa oppilaidensa jammaavalla säestyksellä. Ohjelmassa oli myös aina-hupaisa Tick-Tok, BigBenin kello-imitaatio neljälle bassolle sekä duoja á la Hauta-Aho ja Telemann.

Kuuman kesäkonserttimme kunniaksi Osuuspankki palkitsi meidät iki-ihanilla OP-lippiksillä!

Naismallia kotsasta tosin EI löytynyt, mutta lupaan kaivaa lipan hyllyltä aina lapiohommiin painuessani.

Harmiksemme Limingan koulua vaivaa homeongelma, jonka uhreiksi herkkähipiäisimmät sitten joutuivatkin. Leirin puolivälissä Henkka sai tarpeekseen homeisen kouluilman aiheuttamista silmä- ja iho-oireista ja veti niin sanotusti itien syvälle nenäänsä palaten etelä-Suomen puhtaampaan ilmastoon. Vain päivää myöhemmin pakkasi Materon Tuomo pussinsa ja bassonsa matkatakseen muille maille Orkester Nordenin pariin.

Niin jäi sitten jäljelle Juhoa ilahduttamaan 3:n basistin surkastunut joukkio vielä loppu leirin ajaksi. Ihan vain varmuuden vuoksi vaihdoin luokamme uudelle puolelle lukiorakennukseen, jossa home ei asu rakenteissa, mutta sen sijaan ilmanvaihto pienissä luokissa on toivottoman surkeaa.

Loppukaneettina pidettäköön 7.7. perjantain lounaskonserttiamme, jolloin ruokasalin hurmaavan

Hellas-pianon säestämänä toimme bassonsoiton vain muutaman haarukan päähän ruokailevasta yleisöstämme. David Walterin soolobasso teos Casalsin muistolle Mallan tulkitsemana, Vanhalin konserton ensimmäinen osa Merin julistamana sekä Bottesinin konsertto Eeron masteroimana sai ruokailijat antautumaan sielun ja korvainruoalle, josta olikin seurauksena remakkaa käsijump-

Basistit vaetamassa kohti koulurakennusta

paa aplodien muodossa huudahdusten saattelemana.

Mitä tästä nyt tämän enempää vuodattamaan, tulkaa ja menkää itse paikanpäälle kokemaan leiri-elämys. Suomen kesäleiritarjonnassa on kyllä mistä valita. Eikä kannata antaa pienen homeongelman kauhistuttaa; Limingan koulun uudet tilat olivat jo rakenteilla aivan vanhan purkutuomion saaneen osan kupeeseen, joten ensi kesänä koulun käytävillä haisee varmaan vahvemmin maali kuin home...

Muistakaa, että kesästä on pieni matka kaamokseen, joten varautukaa pimeyteen porkkanoilla ja valoisalla seuralla!

Stadialaisin bassoterveisin,
Malla Lounasheimo

Basso on "siunattu soitin"

Janne Saksala syntyi 27. syyskuuta 1967 Helsingin Naistenklinikalla kolmantena lapsena. Vanhempien lisäksi perheeseen kuuluivat myös isosiskot, jotka harrastivat musiikkia. Sisarusten mallin mukaisesti heräsi myös Jannen uteliaisuus musiikkia kohtaan ja hän aloitti pianonsoiton opinnot kummitätinsä oppilaana yhtäaikaaisesti koulunkäynnin kanssa. Muita harrastuksia olivat mm. jalkapallon ja jääkiekon pelaaminen sekä ruusunmarjasodan käyminen. *"Futiksessa mä olin jengissä, HJK, libera ja lätkää mä pelasin ihan huvikseni aina, mutta siis suoraan koulusta radalle ja sitte kymmeneltä illalla kotiin."* Janne kertoo.

Päästyään opiskelemaan Länsi-Helsingin musiikkiopistoon Jannen pianonsoitonopinnot jatkuivat ensin Timo Ryminin johdolla. Myöhemmin opettajaksi vaihtui Tuula Pulkki. *"Muistaakseni mä olin ollut vuoden opistossa ja otin sit sivuaineeksi viulun. Mä en kyllä tiedä, miks. Se ei ollut kovin tota- menestyksestä hommaa. Mä soitin sitä vuoden ja se loppu siihen mun kevättutkintoon, kun viulunjousi luiskahti tallan väärälle puolelle tutkinnossa. Niinpä mä ajattelin, että tämä ei ole minun soitimeni. Se kuulostaa nimittäin aika kauheelta. Ei se paremmalta kuulostanut sillä oikeallakaan puolella, mut kuitenkin vähä erilaiselta."*

"Mä ajoin aina fillarilla viulukotelon kanssa ja joka tapauksessa kesät, talvet pyörällä muutenkin. Sit mä laitoin sen (viulun) aina siihen pyörän takapokkarille klemmiin ja sit se aina välillä sieltä putoili ja välillä se aukesi ja viulu liuku muutamia metrejä eteenpäin, mut sit haettiin vaan aina kamat takas koteloon ja jatkettiin matkaa. Joo, se viulu ei ollut kyllä semmonen rakkaus."

14-vuotiaana Janne osallistui Hanasaareissa Länsi-Helsingin musiikkiopiston järjestämälle musiikkileirille: *"Riitta Poutanen oli silloin Länsi-Helsingin musiikkiopiston kamariorkesterin johtaja - pitkään vielä. Sitten Riitta kysy siellä niiden orkesterin loppukonsertin jälkeen multa, ett: 'Janne, et*

sä haluais ruveta soittamaan kontrabassoa?' Mä sanoin heti joo."

Tehtyään päätöksensä bassonsoiton aloittamisesta Janne otti ensimmäisen soittotuntinsa opettajansa Jiri Parviaisen luona, joka on myös Helsingin kaupunginorkesterin kontrabasisti. Länsi-Helsingin musiikkiopistolla ei ollut vielä tuolloin omia tiloja Munkkiniemessä, mistä syystä Jannen bassotunnit olivat aina joko opettajansa kotona tai Finlandia-talolla. *"Mulla ei tietenkään ollut omaa bassoa vielä siinä alussa. Kun mä sit menin ekan kerran sinne, mä sain ekan kerran niinku koskettaa bassoa ja se oli aivan mieletön kokemus. Mä olin aivan innoissani siitä heti."*

Ensimmäisen bassonsa Janne muistelee olleen tsekkiläinen tehdasbasso. *"Kyllähän kaikki sen tietää, mimmosii ne on. Sellainen oranssi. Sit siinä oli sellainen ruskee kangaspussi, joka ei suojaa miltään mitään. Kolme vuotta mä sillä sit soitin."*

Saksalan bassonsoiton alkuvaiheessa myös hänen opettajansa, Jiri Parviainen, pyrki tuolloin kehittämään jatkuvasti itseään. Tähän kuului mm. osallistuminen Man-saarten kilpailuihin 1982 sekä kolmen kuukauden mittainen opiskelujakso Berliinissä. Aina Jirin poissa ollessa Jannea opetti Suomen Kansallisoopperan basisti Matti Kuoppamäki. *"Se (Kuoppamäki) on myöskin sellainen loistava muusikko, enkä ikinä unohda sitä, kun me soitettiin Giovanninon F-duuri sonaattia. Se oli talviaikaa ja oli just olympialaiset. Suomi oli ollut voittoa ja Matti yritti selittää mulle sitä ensimmäistä fraasia siinä sonaatissa (laulaen): 'Marja-Liisa Härmäläinen voitti tänään kultaa'. En tule ikinä unohtamaan, että se (Matti) ottaa ja pistää sanat siihen melodiaan ja sit se kuulostaa heti fraasilta. Siitä musiikissa on kysymys. Että sanotaan jotain."*

Soitettuaan bassoa kolme kuukautta pääsi Janne jo soittamaan Länsi-Helsingin kamariorkesteriin. *"Jiri sanoi, että nyt sä meet orkesteriin ja mä olin*

ihan kauhuissani. Mä muistan, kun näin sen stemman ekan kerran ja katoisin sitä. Se meni niinku D:hen ja jopa F:ään ja mä olin ihan kauhuissani! En ollut ikinä soittanut niin korkeita ääniä. Olin ollut vaan ykkös- ja kakkosasemissa.”

joitteli spiccatoa tuntitolkulla tuulikaapissa, sillä mikään muu tila ei ollut vapaana yhtä pitkää aikojaa kerrallaan. “Mut paljon tärkeämpää oli niinku se Okko ja miten se soitti. Ne äänet, mitä se toi esiin viulustaan.”

Janne

Musiikkileirillä Savonlinnassa

Soitettuaan kaksi vuotta kontrabassoa Janne osallistui kahtena peräkkäisenä kesänä 1983 ja -84 Savonlinnassa järjestetyille musiikkileireille, joilla opetti Jiri Parviainen. Siellä “kaikki räjähti”. Janne sai kokea tärkeitä elämyksiä suomalaisten huippumuusikoiden parissa, mitkä syöpyivät lähtemättöminä hänen mieleensä: “Siellä on ollut tosi tärkeitä kokemuksia, - siis todella tärkeitä.” Ensimmäisenä kesänä Janne pääsi soittamaan sinfoniaorkesterissa Ari Angervon johdolla: “Se oli aivan fantastista. Mä en ikinä unohda sitä Tsaiikovskin vitosta. Se oli ensimmäinen kerta, kun mä soitin sinfoniaorkesterissa. Se Sibelius-lukion homma tuli vasta paljon myöhemmin. Sit toisena kesänä Okko Kamu soitti Kari Lindstetin kanssa Brahmsin tuplakonserton. Niitä ääniä mä en myöskään unohda koskaan.”

Soolokappaleenaan Janne muistelee soittaneensa Galliardin Adagiota ja Allegroa. Hän myös har-

Toiselle Savonlinnan leirille, jolle Janne osallistui vuonna 1984, Jiri toi mukanaan Rubner-merkisen kontrabasson. Leirin päätteeksi oli selvää, että Jannelle hankittaisiin uusi soitin ja kurssin loputtua auton perään lastattiinkin kaksi kontrabassoa. “Se maksoi 20 000 markkaa ja mun piti puhua isän kanssa, että se maksais sen, mut se basso meni sitten ihan Berliiniin saakka.”

Kesäleirillä vahvasti kokemansa musiikilliset elämykset Janne määrittelee erityisen merkittäviksi omassa taiteellisessa kehityksessään: “Se oli oikeastaan seuraava piste sellaisessa kaaressa, kun mä olin kerran vuonna 1981 Radion sinfoniaorkesterin konsertissa. Olli Kosonen soitti silloin vielä siellä ykkösenä. Mä istuin ensimmäisessä rivissä bassojen edessä ja ohjelmassa oli Beethovenin 9. sinfonia. Se oli oikeastaan aivan ensimmäinen kerta, kun mä tulin niin intensiiviseen kontaktiin musiikin kanssa. Silloin mä tajusin, että mikä se on se juttu - siis siinä sinfoniaorkesterissa. Koko biisi oli mulle niinkuin sellainen kaari. Mä olin sen jälkeen

aivan loppu. Sitten seuraavan kerran, kun tää kokemus tuli, oli se Tsaikkarin vitonen Arin kanssa, jonka jälkeen mä en enää pystynyt liikkumaan paikaltani ja kaikki vaan romahti - sillai niinku hienolla tavalla.”

Opiskelua Stollin ja McTierin johdolla

Vuonna 1986 kirjoitti Janne ylioppilaaksi ja samana vuonna 17. kesäkuuta hän pyrki opiskelemaan Länsi- Saksan musiikkikorkeakouluun, Hochschule der Künste:en (HdK). Innostuksen ja rohkaisun Berliiniin lähtemiselleen Janne sai opettajaltaan Jiri Parviaiselta, joka oli tutustunut Berliinin filharmonikoissa soittavaan professori Klaus Stollin ja oli itsekin opiskellut kolme kuukautta Berliinissä professori Stollin johdolla. *“Jiri oli sanonut mulle, että sä meet Berliiniin Klaus Stollille ja sit mä menin sinne Berliiniin pyrkimään Klaus Stollille ja sit siellä sanottiin mulle, että juu - teillä on paikka tässä oppilaitoksessa, mutta ikävä kyllä herra Stoll ei opeta enää tässä laitoksessa. Mä olin tietysti ihan huuli pyöreenä siinä, että ahaa ”.*

Janne ilmoitti valintalautakunnalle haluavansa miettiä tulosta vielä vähän. Hän miettikin asiaa niin kauan, että hänen oli jo palattava takaisin Suomeen: *“Mä en tiennyt enää mitään, mistä oli kysymys. Mulla oli täys umpikuja, sillä mun oli päästävä Stollille, koska Jiri oli mulle niin sanonut.”*

Suomeen palattuaan Janne teki useita, toistuvia puheluyrityksiä saadakseen yhteyden professori Klaus Stollin, mikä osoittautui erittäin vaikeaksi. Sitekys palkittiin ja lopulta Janne saikin kutsun saapua heinäkuussa 1986 professori Stollin mestarikurssille Carl Flesch-musiikkiakatemiaan Etelä-Saksan Baden Badeniin.

Matka Helsingistä kontrabasson kanssa Baden Badeniin osoittautui haasteelliseksi. Edessä oli ensin laivamatka Tukholmaan, mistä jatkoi juna kohti Etelä- Ruotsia ja Saksaa. Pitkään matkustettuaan saapui Janne perille määränpäähänsä. *“Sit mä tulin sinne Baden Badeniin ja kun mä hyppäsin junasta ulos, koko matka*

oli kestänyt jotain kaks ja puol päivää. Sitte mä ajattelin, että: Okei, nyt mennään sitte sinne Kurzcentrumiin, jossa sen kurssin pitäis olla. Mä kysyin sitä suuntaa vähän joltain ja lähin käppäileen sinne päin. Kun mä olin men-ny ehkä jotain kolme- neljäsataa metriä, niin siinä tapahtui semmoinen hauska homma, että tuli auto ohi ja kysyttiin, että ootteks te menos- sa sinne kurssille. No sitten osoittautui, että tää matka olis ollut neljän kilometrin pituinen kävelymatka basson, jakkaran ja matkalaukun kanssa. No, se oli sit ihan kiva, että tää tyyppi, joka oli autossa, otti mut mukaansa. Myöhem- min se osoittautui sitten altistiksi, joka on nykyinen kollegani, Walter Küstner.”

Kurssin alkaessa Jannella ei ollut aavistustakaan siitä, miten saisi sen maksettua. Rahaa ei ollut ja majoituskin oli epäselvä. Tietämättä yhtään, mistä oli kysymys, Janne sai stipendin, jolla hän sai kustannettua asumiskulunsa. Myöhemmin Janne odotti vielä toinenkin iloinen yllätys: *“Sieltä tuli sit joku ihmeen palkintokin vielä sen kurssin jälkeen. Mä olin niinku rikkaampi mies kun mä lähin sieltä kuin olin tullessa. Se oli tosi hieno kurssi!”*

Janne tutustui kurssilla myös muihin, nykyisin erittäin merkittäviin kontrabasisteihin ja professori Stollin tapaamista hän kuvailee *“aivan siivittäväksi hommaksi koko tähän musisointiin”.* Kurssin jälkeen Stoll kutsui Jannen oppilaakseen Berliiniin Hochschule der Künsteniin.

Pääsykokeessa ilmoitettua tulosta Janne kuvail-ee professori Stollin osalta vain virallisten asio-iden hoitamatta jättämiseksi ja tyyppilliseksi Klausin toiminnaksi. Hän ei halunnut osallis- tua mihinkään oppilaitaan koskevaan politi-ikkaan. *“Mä olin siinä koulussa kahdeksan vuotta, eli 16 semesteriä. Sinä aikana joka ik- isessä pääsykokeessa sinne, puheenjohtajan aina selittää, että ikävä kyllä, herra Stoll ei enää op- eta tässä koulussa, mutta...”*

Heidelbergin kamariorkesterissa vuonna 1988 Janne tutustui viulisti Jonathan Storreriin, jon- ka kontrabasisti veli opiskeli Manchesterissa

Duncan McTierin johdolla. Janne ei ollut vielä tuolloin kuullut Duncanista koskaan aikaisemmin ja hän matkusti Iso-Britanniaan seuraamaan Duncanin tunteja. Janne koki opetuksen erittäin mielenkiintoiseksi ja kysyi mahdollisuutta opiskella hänen johdolla. Janne osallistui Duncanin mestarikurssille Sveitsin Sionissa useana peräkkäisinä kesinä vuosina 1988-1990 sekä Espanjan Valenciassa 1991.

“Duncanilta mä opin bassonsoittoa, mitä ei suinkaan saa vähätellä, koska se kuitenkin on se kieli, jota pitää puhua tehdessään musiikkia.”

Muurit murtuu

Lokakuussa 1989 Janne heräsi Suomesta tulleen puhelinsoittoon, jossa hänen isänsä kyseli, näkyikö kadulla paljon “trabantteja”, Itä-Saksalle tyypillisiä autoja. Janne oli paikan päällä eläneenä asiasta tyystin tietämätön ja sai kuulla isältään muurin murtuneen edellisenä iltana: *“Kaikki paikat oli niin täynnä ihmisiä, että U-Bahneihin ei enää mahtunut. Sinne ei todellakaan pystynyt enää menemään sisälle, koska jopa jo U-Bahn-asemien ulkopuolille oli kerääntynyt satoja ihmisiä jonottamaan päästäkseen pikkuhiljaa matkustamaan. Niinpä mä kävelin jotain 8 kilometriä sitä muuria pitkin. Mä en ikinä unohda sitä päivää - ikinä, ikinä, ikinä. Harvoin pääsee sellaisen historialisen tapahtuman todistajaksi.”*

Berliinin filharmonikoihin

Ensimmäisen koesoittonsa filharmonikoihin Janne soitti vuonna 1991: *“Silloin se oli todella liki. Toisessa mä sit lensin ekalta rundilta veks. Tein mä radion bändiinkin Suomessa koesoiton. Silloin Saarisen Pekka sai sen paikan RSO:ssa. Me oltiin molemmat viimeisellä rundilla kaksistaan.”* Joulun alla vuonna 1992 Janne teki kolmannen kerran koesoiton Berliinin filharmoniseen orkesteriin: *“Mä sain just ja just kutsun kolmanteen koesoittooni ja se on pelkästään Eskon (Laine) ansiota. Se oli tav-*

allaan ihan puhdasta säkää, että Esko tykkäs sillai.”

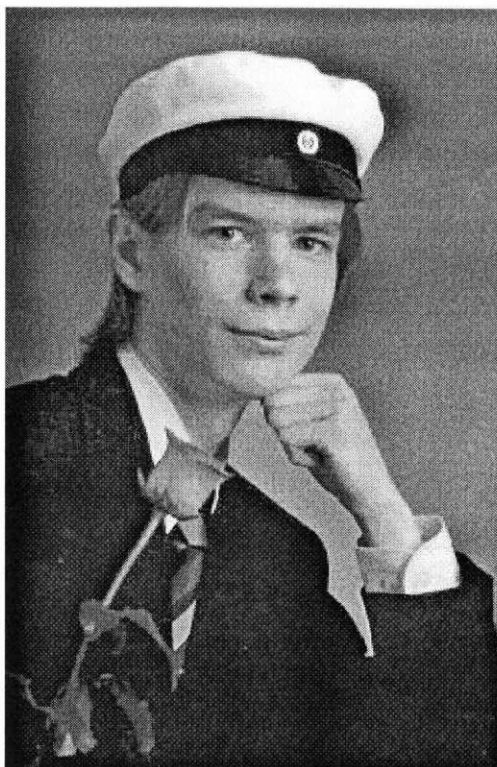
Samana päivänä järjestettiin kaksi kontrabassonsoittoa, ensin soolo- ja sitten tuttibas-sonsoittajan virkaan. Ensimmäinen koesoitto kesti kauan ja sen kuunneltuaan lautakunta oli jo niin väsynyt, että toista koesoittoa pidettiin vain yhden kierroksen verran, minkä jälkeen sitä päätettiin jatkaa myöhemmin, kuukauden kuluttua. *“Sit se jatkui ja sit mä sain sen paikan.”* Opiskelijan talouteen työpaikka toi suunnattoman helpotuksen: *“Mä en olis enää pystynyt maksamaan enää seuraavaa vuokraa. Sit mä sain sen paikan! Mä menin suoraan sieltä koesoitosta pankkiin ja pyysin luottoa osakseeni. Sen kämpän vuokra oli silloin tasan 222 demia. Se oli mun viimeinen mahdollisuus, tai niin mä sen ainakin koin.”*

Orkesterissa aloittamista Janne kuvailee: *“Se oli odottamattomien unelmien täyttymys. Mulla oli aivan mieletön kunnioitus sitä orkesteria kohtaan. Rajaton. Se oli ihan mieletöntä. Se koko musiikki niin kuin imaisee kyllä ihan täysin.”*

Koeaika Berliinin filharmonikoissa kestää kaksi vuotta. Sen läpäistyään ja oltuaan kolme kuukautta orkesteriin kiinnitettynä, Janne voitti myös soolobasistin koesoiton. *“Se oli semmoisen vahinko. En elämässäni pystynyt kuvittelemaan, että mä saisin sen paikan. Sen takia mä pystyin soittamaan ihan relana siellä koesoitossa, koska mä en olettanut enkä odottanut mitään. Sit mä yhtäkkiä sain sen, mut mä en ollut kuitenkaan vielä valmis siihen.”*

Soitettuaan 12 vuotta Berliinin filharmonisessa orkesterissa kuvailee Janne omaa työtään: *“Samanlaista se soittaminen oli silloin aluksi kuin nytkin. Musiikki on ihan täsmälleen samaa ja itse asiassa se paranee vaan tavallaan. Tietenkin semmoiset positiivisella tavalla selkäpiitä karmivat jutut harvenevat, mutta sellainen yleinen tyytyväisyys on. Mä saan joka päivä viettää muutaman tunnin eri tason nerojen kanssa: säveltäjät ja se soundi, mikä meidän bändissä on välillä...”*

PIINAPENKKI

Haastateltavina Sibelius-Akatemian uudet opiskelijat Kiira Siikavirta (20v.) ja Ari Mansala (19v.). Ennen Akatemiaan pääsyä Kiira opiskeli Itä-Helsingin musiikkiopistossa Lasse Lagercrantzin johdolla. Arin opettajana toimi Sami Koivukangas Keravan Musiikkiopistossa. Akatemiolla Kiiran opettajana jatkaa Lasse. Ari aloittaa Panu Pärssisen kanssa.

Alkuun onnittelut opiskelu paikasta.

1. Miten ovat ensimmäiset viikot akatemiolla lähteneet käyntiin?

K. Hyvin! Välillä on ollut hankalaa saada harjoitusluokkia. Yleisten aineiden kurssit ovat olleet sekaisin nyt lukkari on OK. Ajankäytön suunnittelu ja kurssien valitseminen vaatii enemmän aikaa.

Opiskelin yliopistolla 2 vuotta matematiikkaa jossa seurattiin tarkasti lukujärjestyä.

A. Soittotunnit ainakin ovat lähteneet hyvin käyntiin, siitä on Panu pitänyt huolen. Jonkin verran sekavuutta yleisten aineiden järjestelyssä mutta sekin saatiin selvitettyä.

Lukujärjestyksen joutuu laatimaan lähestulkoon kokonaan itse. Vapaus ja vastuu kulkevat käsi kädessä, nehan ovatkin suoraan verrannollisia suureita.

2. Oliko hauskat fuksiaiset?

K. Oli, kierreltiin töölön baareja ja tutustuttiin toisiimme.

A. Hauskaa oli! Enemmän samankaltaisia tapahtumia, jotta yhteishenki vahvistuu. Tietenkin on itse oltava aktiivinen esim. liittyä vaikka ainejärjestöön.

3. Soitatko orkesterissa?

K. Olen soittanut Juvenalian kamariorkesterissa jota johti Janne Hanhijärvi. Viimeiset vuodet olen soittanut Helsingin juniorijousissa johtajanaan Geza Szilvay.

A. Olen soittanut Vivossa nyt jo kolme vuotta. Esa Heikkilä puikoissa ja Miika Asunta intendenttinä.

4. Viekö Bassoilu kaiken ajan, vai onko muita harrastuksia?

K. Vapaa aikaa kuluu bändi toiminnan parissa jossa laulan, sävellän ja sanoitan, bändin nimi on muuten Begrim.

A. Kyllä vielä näyttää jäävän jonkin verran vapaa aikaa, jonka vietän esim. opiskelemalla/tutkimalla Japanin kieltä ja kulttuuria. Joskus tulee harrastettua jonkin verran sulkapalloilua ja tietenkin loikoilua.

Kiitos haastattelusta!

Teksti: Juana Järvo

Menneen kesän muistelot Kangasniemen musiikkikurssilta

Kangasniemen musiikkiviikkojen yhteydessä järjestettävä, jo 24. musiikkileiri tarjosi tänäkin vuonna oivat puitteet kesäiselle musisoinnille. Kurssin basso-opettajana toimi Lasse Lagercrantz ja säestäjänä Joonas Pohjonen. Oppilaina ahersivat Ilkka Järvi, Joel Raiskio, Pontus Grans, Juana Järvo sekä kahden päivän pikakurssin suorittanut, Ruotsista saapunut Katri Tuomennoro. Viikon aikana oli kurssilaisilla mahdollisuus kartuttaa esiintymiskokemusta. Konsertteja järjestettiin useita. Päivämatineat kahvila ruusukupissa, Kalliolan päiväkodissa sekä seurakuntasalissa. Kurssi huipentui oppilaiden loppukonserttiin Kunnantalon Kangasniemi-salissa.

Yhteismajoitus oli järjestetty Beckerin koululle ja aina yhtä maistuvat ateriat nautittiin Siiskosen pitopalvelussa. Vapaa-ajalle oli järjestetty yhteisiä uimalareissuja, grilli-ilta kurssisihteeri Lea Sandholmin kotipihalla, kota-retki sekä muuta mukavaa. Oheistapahtumina oli Agility-koirakisa, Teatteri Ilonan "Kalevala soikoon"-näytelmä sekä Stunt car-show. Kurssilaisille jaettiin myös henkilökohdaiset musiikkiviikko-passit, joilla pääsi maksutta kaikkiin konsertteihin.

Musiikkiviikkojen taiteellisen johtajan ylikapellimestari Mikko Franckin avaamassa avajaiskonsertissa la 15.7 Kangasniemen kirkossa esiintyivät baritoni Jorma Hynninen tyttärensä harpisti Laura Hynnisen sekä pianisti Ilkka Paanasen kanssa. Ohjelmistossa kuultiin suomalaisia lied-laulelmia Sibeliuksesta Rautavaaraan. Maanantaina 17.7 oli musiikkikurssin opettajien ja oppilaiden oma konsertti Kangasniemi-salissa. Tiistaina 18.7 oli vuorossa viime vuoden 2005 Kangasniemen laulukilpailun voittaja baritoni Jussi Ziegler, säestäjänään liedpianistikilpailun voittaja Tuula Hällström. Keskiviikkona 19.7 oli tunnelma Kangasniemi-salissa tiivis, kun Ulla Tapaninen ja yhtye Nasevat Kurtut (älä käännä!) esittivät ilakointinsa "Lava ammuntaa 2" loppuunmyydylle salille. Torstaina 20.7 Kangasniemi-salin täyttivät heleät sävelmät ja upeat puvut, kun Irina Gavrilovicin mestarikurssin opiskelijat lauloivat Mozart-gaalassa. Perjantai 21.7 toikin mukanaan musiikkikurssin päätöskonsertin, jossa mm. basisti Pontus Grans musisoi kolmen alttoviulistin kanssa Mendelssoonia. Toimiva kvartetti!

Teksti: Juana Järvo

Lasse ja leiriläisiä

OIKAISU

Edellisessä Kontra-C:ssä luimme Lahden sektiota. Valitettavasti osa tekstistä oli hukkunut matkan varrelle. Myös kuvatekstit olivat pudonneet pois. Tässä siis loput sektioesittelystä sekä oikeat kuvatekstit. Tomitus pahoittelee tapahtunutta!

Sinfonia Lahden kotisali valmistui Vesijärven rantaan keväällä 2000. Saliin mahtuu 1250 henkeä. Akustiikan on suunnitellut Russell Johnson maineikkaasta Artec Consultants-toimistosta New Yorkista. Uusi sali on tehnyt mahdolliseksi todellisen soinnin hiomisen. Orkesteri nauttii salissa soittamisesta ja sen valmistuttua alkoikin lahtelaisessa musiikkielämässä aivan uusi kausi. Yleisö on myös ottanut paikan omakseen ja kuulijamäärät ovat kasvaneet uusille kymmentuhatluvuille.

Orkesterimme myös matkustaa paljon. Päättäneellä kaudella esiinnyimme niin Wienin Musikvereinissa kuin Kiinan konserttilavoillakin. Syksyllä matkataan Japaniin jossa rankkaa kiertue-elämää ilahduttaa myös erinomainen ruokakulttuuri. Pikavisiitit tehdään myös syyskuussa Saksaan ja joulukuussa Hollantiin. Kevätkaudella 2007 saamme nauttia hienosta akustiikasta Berliinin Filharmoniaassa ja uudelleen Wienin Musikvereinin kultaisessa salissa peräti kolmen konsertin verran.

Sitä ennen soitamme kotisalissamme monipuolista ja mielenkiintoista ohjelmistoa. Syksyn viihdespektaakkelinä Queen-konsertteja Rajattomat-yhtyeen kanssa, Sibelius-festivaalilla uppoudumme nimen mukaisesti vain Sibeliuksen musiikkiin. Kausi on monipuolinen ja lisätietoja voi hakea vaikka alla olevista linkeistä.

Siis: Tervetuloa konserttiin!

Anna Rinta-Rahko

linkkejä:

www.sinfonialahti.fi

www.sibeliustalo.fi

www.bis.se

diskografiaa:

BASSIC INSTINCTS: mm. Mussorgsky: näyttelykuvia BIS-NL-CD-5026

GUBAIDULINA: mm. Concerto for bassoon and low strings BIS-CD-636

J. KAIPAINEN YM.: Stjärnrnatten, op.35 etc ODE 792-2

Kuvatekstit kuuluisivat olla:

Kuva 1:

Akateemiset bassot Timo, Eero, Anna, Petri, Sampo. Kuva otettu Naantalin kirkon seinustalla kesällä 2005 kun koko joukko oli lopultakin tutkintonsa suorittaneet.

Kuva 2:

Sampon viettäessä apuraha-vuottaan toimi ansiokkaasti sijaisena Matti Kariluoto (vas.). Marraskuussa -05 otetussa kuvassa Wienin Musikvereinen backstagella seuraavana Anna ja Petri, sitten kiertueen sympaattinen viulusolisti Baiba Skride, Eero ja Timo. Eeron haikeat jäähyväiset kuultiin heti kuvanoton jälkeen: "Baiba-i!"

Kontrabasson historiaa

Kontrabasson jousikoulukuntia käsittelevässä kirjallisessa työssäni, josta ensimmäinen osa julkaistiin keväällä, loin myös lyhyen katsauksen kontrabasson historiaan, jotta lukija saisi mahdollisimman kattavan kuvan kontrabassosta soittimena. Eikä tämä lyhyt ja pinnallinen historiankatsaus varmasti muillekaan pahaa tee:

Kontrabasso on kehittynyt gambaperheestä 1500-luvulla. 1600- ja 1700-luvuilla viulut ja sellot syrjäyttivät kaikki muut, paitsi gamban kontrabassoversion, joka säilyi käytössä viuluperheen osaksi hyväksyttynä muunnoksena. Gambia soittaessa jouta pidettiin kuten saksalaista jouta, jousen alta kämmen pois päin soittimesta. Tämä viittaisi siihen, että saksalainen jousi on sukua tavalle, jolla soitettiin gambaa, kun taas ranskalainen jousi olisi kehittynyt viuluperheen jousista.

Kontrabassoahan ei automaattisesti lasketa viuluperheen osaksi, vaikka se nykyään mitä suurimmassa määrin sitä on. Kontrabasso otettiin käyttöön vasta 1600-luvun lopulla, jolloin se oli vielä selvästi gamba. Englanninkielinen sana kontrabassolle – doublebass – tulee alkujaan siitä, että kontrabassoa käytettiin kaksintamaan (engl. double) selloja, tai continuoa, eli soittamaan sama ääni oktaavia alemmaa. Sinfoniaorkesterissa kontrabassolla ei liene ollut itsenäistä roolia ennen Beethovenia, joka on tässäkin asiassa uranuurtaja. Beethoven käytti kontrabassoa hyvin vähän kamarimusiikissaan. Sitäkin merkittävimpiä ovat basso-osuudet orkesteriteoksissa. Erityisesti on mainittava viides ja yhdeksäs sinfonia, joissa Beethoven erotti ainakin osittain sello- ja kontrabasso-osuudet toisistaan. Toki jo Mozart kirjoitti kontrabassolle hie-man kamarimusiikkia, mutta sinfonioissa basistit ovat joutuneet tyytymään sellon kaksintamiseen. Tosin ainoa kontrabassolle sävelletty virtuoosikappale, joka 1900-luvulle tultaessa oli painettu, on Mozartin käsialaa. Se oli konserttiaaria ”Per questa bella mano” bassoäänelle ja obligato-kontrabassolle (KV 612). Teos on omistettu laulaja Gerlille ja basisti Pichelbergille. Tarina kertoo, että Mozart sävelsi basso-osuudesta tarkoituksella hyvin hankalan pitääkseen basistin kiireisenä, sillä hänellä

oli peliä basistin vaimon kanssa...

Miten sitten kontrabasso eroaa muusta viuluperheestä? Ei kovinkaan paljon, mutta muutamia eroja löytyy, jotka muissa viuluperheen soittimissa (viulu, alttoviulu ja sello) ovat samanlaiset. Kontrabassossa on nykyään koostaan johtuen ja monien kokeilujen tuloksena kvarttiviritys. 1600- 1800-luvuilla oli hyvin paljon erilaisia virityksiä. Samoin kielien määrä saattoi vaihdella kolmesta kuteen (violone), kun niitä nykyään on neljä, tai viisi. Se, mikä edelleenkin yhdistää kontrabasson gambaan, on usein tasainen kaikukoppa. Suomessa näytetään suosivan - ainakin oppilaskäytössä - pyöreäpohjaisia soittimia, koska ne kestävät paremmin lämpötilojen suuret vaihtelut, eivätkä siten halkea niin helposti. Tasapohjaiset soittimet ovat herkempiä halkeamaan, mutta yleisempiä ammatilaisten käytössä. Luonnollisesti kontrabasson kaikukoppa on myös huomattavasti paksumpi, kuin viulussa tai sellossa. Kontrabassossa ei enää käytetä otenauhoja, kuten gamboissa, mutta sähköbassoissa ne ovat yleiset.

Italialainen Domenico Dragonetti, ensimmäinen maailmanmaineeseen kohonnut basisti, herätti huomiota lahjakkuudellaan jo lapsena. Neljätoistavuotiaana hänet kiinnitettiin San Marcon kappeliin, jossa kohosi nopeasti äänenjohtajaksi. Toimituaan tämän jälkeen muutamassa muussa orkesterissa Italiassa hän päätyi Lontooseen, jossa soitti oopperaorkesterissa 52 vuoden ajan. Orkesterityönsä ohella hän esiintyi solistina ja soitti erilaisissa kamariyhtyeissä. Hän tapasi Haydnin muuttaman kerran Dragonerin tapaamisen jälkeen. Dragonetti sovitti paljon muille instrumenteille sävellettyjä kappaleita kontrabassolle sen lisäksi, että myös itse sävelsi kontrabassolle yli kymmenen konserttoa ja suuren määrän pienempiä teoksia. Aikanaan herätti erityistä huomitusta Dragonettin käyttämä jousi ja hänen jousenpitotapansa, jota voiaan pitää nykyisen saksalaisen jousenpitotavan alkumuotona. Hänen soittomensa oli 3-kielinen Gaspardo da Salo, jossa hän käytti useimmiten kvarttiviritystä A-D-G, eli kuten moderni kontrabasso ilman alinta (E) kieltä.

Soundi! Hitaat liikkeet! Hengitys! Äänitä soittoasi! Venyttelä jälkeinpäin!

Lähetin Janne Saksalalle hänestä tässä lehdessä olevan jutun tarkistettavaksi. Ilokseni hän laittoi vastauksensa mukana kirjoittamiensa harjoitteluvinkkejä ihmeteltäväkseni. Ulkomaan miehenä ne olivat tietysti englanniksi, mutta ymmärsin kyllä mistä oli kyse. Kielenkäyttö oli railakkaan raikasta ja vinkit innostivat, joten pyysin ja sain luvan suomentaa ne ja jakaa ne kaikkien klubilaisten kanssa. Siispä paljon kiitoksia Jannelle mahtavista ajatuksista ja mahdollisuudesta jakaa niitä eteenpäin! Toivottavasti railakas raikkaus säilyy kääntämisenkin jälkeen...

Henrica

10 yleistä vinkkiä harjoitteluun:

1. Harjoittele aina musisoiden ja hyvällä soundilla (eli musiikallisesti). Tekninen suoritus paranee yleensä dramaattisesti kun soitat musiikkia verrattuna siihen, että soitat vain nuotteja. Sinun tulee harjoitella siten, miten aiot soittaa esiintymistilanteessa, muuten harjoittelet väärää asiaa. Ja soittaminen epätyytyväisellä soundilla saa sinut sairaaksi! Kuinka löytää hyvä soundi? Katso kohta 7. jossa kerrotaan kokeilemisestä.
2. Analysoi tekemäsi virheet vaikka ne tuntuisivatkin vain sattumalta. Normaali ihmisellä on taipumus toistella tekojansa (tällä tavallahan hän oppii), myös huonoja tekojaan (katso vaikka George Bush). Jos soitat fraasin 100 kertaa ja näistä 15 kuulostaa enemmän tai vähemmän siltä kuin haluat sen soivan, sinulla on 15% mahdollisuus onnistua samalla tavalla konsertissa. Joten ota virheesi vakavasti ja analysoi mikä meni pieleen, ettet pelkästään toistele soittamaasi (virhettä).
3. On erittäin tärkeää hakea erilaisia tapoja soittaa jokin fraasi. Kokeile jousen eri kontaktipisteitä, varioi jousen painetta ja nopeutta sekä vibratoa. Kuuntele soittoasi huolellisesti kokeillessa (ja jälkeinpäin äänittämäsi kuunnellessa). Vaikka jokin uusi asia ensimmäisellä kerralla kuulostaisikin ainoastaan aavistuksen paremmalta, niin se usein saavuttaa valtavan hyvän laadun harjoittelun tuloksena.
4. Yksinkertaista ongelmia! Hankala paikka on siksi hankala, että se kätkee sisäänsä monta ongelmaa. Esimerkiksi: kömpelö asemanvaihto yhtäaikaan kielenvaihdon kanssa ja kaiken kukkuraksi toinen äänistä olisi artikuloitava lyhyeksi jne. Tällaisissa tapauksissa tulisi eristää ongelmat toisistaan ja tehdä vaikkapa jokin pieni harjoitus yhdelle ongelmalle. Näin saat enemmän "ilmaa" ongelman ympärille. Jatka samalla tavalla seuraavan ongelman kanssa ja tulet hyvin nopeasti huomaamaan tuloksia työskennellessäsi tällä tavalla.
5. Suunnittele asiat etukäteen. On melko hämmästyttävää mitä kaikkia asioita voi valmistella ja kuinka paljon helpommaksi kaikki tulee jos näin teet: Asemanvaihdot, kielenvaihdot, jousenvaihdot, fraasin kliimaksi, treeniaikataulut, ateriat, treffit tyttö- tai poikaystäväsi kanssa...
6. Harjoittelu on kuin palapelin laatimista: Aloitat yhdellä palalla, lisäät siihen ne kolme muuta palaa, jotka sinulla on. Tämä ryhmä paloja taas liitetään isompaan kuuden palasen kokonaisuuteen ja silloin sinulla saattaaakin olla jo valmis osa palapeliä, vaikkapa pilvi. Tämä pätee lähes kaikkeen: Liittämällä yhden nuotin

toiseen, kaksi nuottia toiseen kahteen rakennat minifraasin joka yhdessä kahden muun minifraasin kanssa muodostavat kokonaisen fraasin, joka taas on sisarfraasi seuraavan fraasin kanssa. Nämä puolestaan muodostavat puolet isosta fraasista josta tulee sanotaan vaikkapa ensimmäisen osan esittelyjakso joka taas vie sivuteemaan ja muihin rakenteisiin jne. Eli näistä pienistä "palasista" rakentuu hitaasti suurempia ja suurempia kokonaisuuksia, yli osien kappaleisiin, yli kappaleiden tyyliuuntiin, yli tyyliuuntien genreihin. Ja kyllä, itse asiassa voit päästä kontaktiin koko univerumin kanssa vain harjoittelemalla bassonsoittoa!

7. Ole systemaattinen! Jokaisella äänellä on parametrinsa (ja ne voivat myös muuttua äänen soittamisen aikana), jotka ovat: 1) dynamiikka (voimakkuus) 2) intensiteetti 3) kesto 4) atakki (alku) 5) loppu (voidaan myös sanoa, että kohdat 3), 4) & 5) yhdessä muodostavat artikulaation) sekä 6) sointiväri (joka taas liittyy intensiteettiin)... Unohdinko jotain? Ole kiltti ja kerro minulle! Jokainen parametri kytkeytyy johonkin soittimestasi (jousen nopeus, jousen paino, kontaktipiste, vibrato, vain mainitakseni kaikki näistä). Jos epäilet tai luovuutesi on jättänyt sinut niin muutu hetkeksi matemaatikoksi ja aloita tunteeton kokeilu näillä parametreilla – lupaan, että saat uusia ideoita!
8. Liioittele! Joskus on todella vaikea tajuta kuinka paljon esim. fraseerausta täytyy liioitella jotta 20 metrin päässäkin olevat kuulijat ymmärtäisivät mitä olet sanomassa. Suurin osa sanottavastasi katoaa matkan varrella (tai peittyy pianon/orkesterin alle)! Myös tämän takia tulisi aina äänittää omaa harjoittelua. Kokeile niin huomaat...
9. Muutama sana hitaasti harjoittelemisesta. Kyllä, on tärkeää harjoitella hitaasti. Itse asiassa ainoa tapa soittaa nopeasti on tehdä mahdollisimman hitaita liikkeitä. Kuten edellä mainittiin, olemme kaikki

omanlaisiamme Georgeja, toistellemme virheitämme jatkuvasti. Ja teemme (yritämme) tätä samaa myös relatiivisessa tempossa kun harjoittelemme. Joten sanotaan vaikka, että sinulla on hankala asemanvaihto nopeahkossa tempossa. Kunnollisena opiskelijana aloitat hitaasti, aivan kuten opettajasi käski. Mutta aina kun tämä tietty asemanvaihto tulee, teet sen sangen nopeasti ehtiäksesi soittaa kaikki äänet. Hetken harjoiteltuasi näin tunnet olosi luottavaiseksi ja väännät tempoa ylös. Mitä nyt tapahtuu? Totta, asemanvaihtosi nopeus muuttuu entistäkin nopeammaksi! Silti et vielä ole lähelläkään lopullista tempoa... Katastrofi! Et saa sitä mitenkään menemään tempossa. Eli aina kun harjoittelet hitaasti, sinun tulee olla tarkka siitä, että tempon lisäksi myös kaikki liikkeesi todellakin ovat hitaita. Jos tarvitset enemmän aikaa pitkälle asemanvaihdolle se tulee varastaa jostain muualta, (esim. ennen asemanvaihtoa ;) sen sijaan, että yrittäisit kompensoida hävitty aika olemalla yhtäkkiä äärimmäisen nopea. Viimeisenä, muttei vähimmäisenä: Älä juutu liian hitaaseen tempoon liian pitkäksi aikaa. "Maistele" nopeampaa tempoa, etsi rajojasi ja jää aavistuksen verran alitempoon, jossa voit säilyttää rauhallisen ja meditatiivisen tunteen, tunteen siitä, että hallitset kaikkia liikkeitäsi – ja pidä ne mahdollisimman hitaina.

10. Jos tuntuu siltä, että olet täysin jumissa, etkä pääse eteenpäin jossain asiassa, muuta koko asetelma. Joko ottamalla täysin eri osa-alueen työn alle tai yksinkertaisesti pitämällä taukoa. Siitä tulikin mieleen, tauot: Älä kuvittele olevasi niitä superihmisiä, jotka pystyvät keskittymään tunnista toiseen... Normaalisti hyvän treenitunnin jälkeen (viimeistään) sinun tulisi antaa aivosoluillesi levätä (olettaen, että olet käyttänyt niitä harjoittelun aikana... ;)

Keski-Pohjanmaan bassoduo

Timo (vas.) ja Oskari

Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin bassokakkikko Timo Miettinen ja Oskari Hannula ovat työskenneet yhdessä 90-luvun lopusta alkaen vaikka Oskarin ensikokemus orkesteriin soittajana tulikin vasta 2002. Muusikot tutustuivat toisiinsa ensin Oskari oppilaana ja Timo opettajana. Vuosien vierähdettyä ja orkesteripaikan vakiinnuttua tunnistavat miehet toisensa nykyään ystävinä ja työkavereina.

Timo Miettinen saapui Keski-Pohjanmaalle vuonna 1975. Aluksi asuinpaikkana oli Vaasa, mutta varsin pian osoite muuttui Pietarsaareen ja työn tukikohta vähitellen Kokkolaan. Helsingin aikoina opiskelun loppuvaiheilla ja niitten jälkeen Kansallisopperassa ja HKO:ssa soittaneen Timon missioon kuului opetustyö suurin piirtein koko maakunnan alueella ja vä-

hän ylikin. Mukana oli myös kamarimusiikin soittoa Kokkolan Orkesterissa ja kaikenlaista muutankin basson ympärillä tapahtuvaa musiointia. Vähitellen vuonna 1972 perustetun musiikkiopiston orkesterin kehityttyä periodittain toimivaksi ammattiorkesteriksi ja lopulta vuonna 1989 täyspäiväiseksi ammattiorkesteriksi Timo liittyi orkesteriin bassosektion äänenjohtajaksi. Toiselle bassojakkaralle istahti silloin myös Timonkin oppilaana ollut, musiikkiopiston orkesterin ajoista alkaen yhtyeessä soittanut Ahti Lassila. Miettinen jaksaa edelleen olla erittäin motivoitunut työssään ja sanoo sen olevan edelleen myös haastavaa ja mielenkiintoista. Orkesterin työn kuva on vaihtelevaa, nykymusiikkia soitetaan paljon ja siihen suhtaudutaan toisissaan, välillä konsertissa soitetaan pelkkää vanhaa musiikkia. Tottakai orkesterin hienot kon-

serttimatkat antavat myös aiheutta olla tyytyväinen työssään.

Oskari Hannula saapui kamariorkesteriin vuonna 2002. Oli syksy ja takana oli kesä jolloin Kuhmon kursseille treenannut nuorimies oli saanut treenikoppiinsa puhelinsoiton, että Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteriin tarvittaisiin soittajaa hoitamaan bassojen äänenjohtajan viransijaisuutta pariksi kuukaudeksi. Tiukassa kunnossa suoraan Kuhmon kursseilta koesoittoon matkannut Oskari sai raadin vakuutettua ja sijaisuus irtosi ja vieläpä kokonaisen vuoden ajaksi. Myöhemmin seuraavan vuoden keväällä järjestettiin paikasta koesoitto jonka Oskari onnistui tiukan taistelun jälkeen voittamaan ja näin ollen työ orkesterissa sai oikeutuksen jatkua viran haltijana. Sittemmin Hannula on ollut virkavapaalla kaksi vuotta ja hoitanut opintojaan eteenpäin Lontoossa Royal

Academy of Musicissa ja Helsingissä Sibelius-Akatemialla. Vuoden päästä luvassa on vielä toinen virkavapauden jakso ja tarkoitus on valmistua yliopistosta.

Miksi Timo ja Oskari ovat tyytyväisiä juuri tässä orkesterissa: Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri tarjoaa basistille hyvän paikan osallistua aktiivisesti musiikkiin. Koska sektiossa on vain kaksi soittajaa on panos sointiin vaikuttava, tai ts. huono panostus tulee näkyville erittäin helposti. Koska yhtye on soittajamäärältään pieni on siinä "oman bändin tuntua", ihmiset ovat tuttuja toisilleen ja orkesteri tuntuu välillä enemmän kaveriporukan orkesterilta kuin ammattiorkesterilta, se luo hyvää tervettä henkeä musiikkona toimimiseen.

Teksti: Oskari Hannula

Kuvat: Riitta Jalkanen

Suomen kontrabassoklubin 25-vuotishistoriikki osa 3

Katri Tuomennoron laatimasta historiikista kolmannen ja viimeisen osan myötä käy ilmi mm. mitä rahalla saa ja miten sitä saa, miten tapahtui nuottikirjaston perustaminen ja mikä on kirjaston tilanne tänä päivänä. Sieltä katse siirtyy tulevaan. Lopuksi historioitsija itse kertoo omista tuntemuksistaan, kuten miten antoisaa oli tehdä tällainen historiikki. Toimitus suosittelee erityisen lämpimästi "Basisti pohtii" -kohdan lukemista.

Kontrabassoklubi tarvitsi kipeästi rahaa toimintaansa. Suurimman osan rahoista klubi sai jäsenmaksuista. Klubin lehdessä ilmestyvät mainokset kartuttivat myös osaltaan varoja. Budjetin suunnittelussa tarvittiin tarkkaavaisuutta, jotta pieniltäkin virheiltilta vältyttäisiin.

Ensimmäinen maininta apurahan tarpeellisuudesta putkahti esiin syyskokouksessa 29.11.1981. Taloudellista tukea haluttiin kontrabassoklubin kurssitoimintaa ja seminaareja varten. Kokouksessa mainittiin järjestöt, joista tukea voisi hakea, mm. Helsingin Muusikot ry, Gramex -esittävän säveltaiteen edistämistoimikunta ja Vilho ja Lahja Koposen säätiö. Vuosia kestänyt ikuisuusprojekti sai vihdoin päätöksensä, kun bassoklubi anoi 2.5.1984 Helsingin muusikot ry:ltä 2000mk Bottesini-seminaarin järjestämiseksi ja erityisesti Prof. Martinin matkakulujen osarahoitukseen. Tukea kysyttiin myös RSO:lta, HKO:lta, Oopperalta, Sielius-Akatemialta, ja Helsingin konservatoriolta sekä säätiöiltä. Apurahaa anottiin myös Kontrabassoklubin 10-vuotis-juhlakokoukseen, joka järjestettiin Turussa 13.4. 1986. Klubi sai Muusikojen Liitolta 1500mk ja Kansallisooppera tuki helsinkiläisten matkakustannuksia 500mk:lla.

Klubi lähetti anomuksensa 27.4.1987 Suomen Kulttuurirahastolle, jotta mahdollisuus Prof. Todor Toshevin mestarikurssin järjestämiseen toteutuisi. Bassoklubi yllättyi iloisesti, sillä Kulttuurirahasto myönsi (27.2.1988) Kerttu ja Eino Uuskallion rahastosta 20000mk kurssin järjestämiseen. Samaa kurssia varten anottiin apurahaa myös Esittävän Säveltaiteen Edistämiskeskukselta 6000mk, ja saatiin se täydentämään kokonaiskustannuksia.

Toshevin kurssia varten saadut apurahat olivat Klubin historian ensimmäiset koulutustarkoitukseen saadut apurahat. Kulttuurirahasto myönsi myös Jussi Javakselle ja kumppaneille apurahan kontrabasistien alkeiskoulun tekemistä varten.

Kaikesta tästä innostuneena apurahaa yritettiin saada myös klubin lehden ja toiminnan kehittämiseen, mutta laihoiin tuloksin. Siitä syystä klubissa yritettiin luoda metsästyshenkeä sponsorin löytämiseksi. Suomen Kulttuurirahasto myönsi 25000mk apurahan Esko Laineen mestarikurssin järjestämiseen 30.11.-5.12.1998. Osallistujina oli 11 opiskelijaa ja heitä säesti Anu Silvasti. Basisti-lehdessä ja Kontra- C- lehdessä mainostivat mm. Soitin Laine, F-musiikki, Firma Sven G. Söderberg, Woodwinds, Jasemusiikki, ja Silja- Line. Mainostulot auttoivat klubin taloudellista tilannetta joka vuosi.

Nuotisto ja äänitearkisto

Ensimmäisessä perustavassa kokouksessa 23.5.1976 päätettiin perustaa kontrabasistien musiikkikirjasto. Jokaista jäsentä pyydettiin kartoittamaan omat levynsä, nauhansa ja nuottinsa. Nuotiston toiminta-ajatus oli kerätä ja välittää säestysmateriaalia ja kamarimusiikkia. Säestysmateriaaliin kuuluvat soolokonserttojen orkesterisäestykset ja kamarimusiikkiin duot, triot, kvartetot, kvintetot ja kokoonpanot, joissa kontrabasson osuus on merkittävä. Varsinainen soolokirjallisuus jätettiin toiminnan ulkopuolelle sen yksityisluonteesta johtuen. Ensimmäisessä Basisti-lehdessä 1982 selvitettiin nuottikirjaston sääntöjä seuraavasti: Lainaaminen on ilmaista klubin jäsenille; lainaaja maksaa vain postitus- ja palautuskulut. Myös ulkopuoliset esim. kaupunginorkesterit voivat lainata teoksia, jolloin bassoklubi noudattaa Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n vuokraustaksoja.

Klubin alkutaipaleen aikana kirjasto alkoi hiljalleen hahmottua. Seuraavassa artikkelissa Peter Grans selvittää tilannetta:

"Nuotinvälityksen ja kirjaston tarve on jo pitkään

ollut ajankohtainen klubimme toiminnassa. Tekijänoikeussuojaa (copyright) kunnioittaen ei ole niin helppoa välittää kiinnostavaa ja hinnaltaan edullista materiaalia jäsenillemme.” Kokouksissa sivuttiin useasti kirjaston tulevaisuutta koskevia asioita. Vaikka alku näyttikin vaatimattomalle, kirjasto nähtiin tärkeänä, toimivana ja klubia rakentavana systeeminä. Materiaalia lahjoittivat omat jäsenet ja muut muusikot.

Vuoden 1987 neljännessä Basisti-lehdessä raportoitiin suuresta nuottilahjoituksesta. Suomen kontrabassoklubin vapaajäsen ja Radion Sinfoniaorkesterissa vuosina 1947-1972 soittanut kontrabasisti Ivan Putilin teki Sibelius-Akatemian kirjastolle 146 teoksen nuottilahjoituksen. Ne kaikki olivat lainattavissa Sibelius-Akatemian kirjastossa. Basisti-lehtien 1/82 ja 2/91 mukaan klubin nuotisto kasvoi vuoteen 1991 mennessä kolmella teoksella.

Basisti-lehti 2/82 julkaisi tietoa myös muista kirjastoista, joista nuottimateriaalia säestyksineen oli mahdollisuus lainata. Niitä olivat mm. Sibelius-Akatemia, Yleisradio, Helsingin kaupunginorkesteri, ja Vantaan Orkesteri. Nuottien arkistoinnista vastasi Peter Grans. Kevätkokouksessa 26.4.1992 Jorma Katrama ehdotti nuottien arkistoinnista Sibelius-Akatemian kirjastoon. Hallitukselle annettiin tehtäväksi kerätä kalusto, nuotisto ja äänitearkisto yhteen paikkaan ja raportoida sijointuspaikasta Basisti-lehdessä.

Näkekö tulevaisuuteen?

“Perinteen vaalimisessa meidän tulee jatkaa Oiva Nummelinin viitoittamaa tietä. Oiva oli basisti, joka eli oppilaidensa kautta ja vaikutti kontrabassonsoiton perinteeseen. ”Jesus, sehän maksaa miljoonan!” –on perinnettä parhaassa muodossa vaalittavaksi. Oiva Nummelin oli myös aikanaan se linkki, joka yhdisti kaikki kontrabassonsoittajat, koska hän oli tavalla tai toisella jokaisen opettaja. Myöhemmässä kehitysvaiheessa, jossa sekä opiskelijoiden että opettajien määrä on lisääntynyt, on yhdistyksellämme entistä tärkeämpi tehtävä: Ne voimavarat, joilla suomalainen kontrabassonsoitto ponnistaa eteenpäin, on yhdistettävä.” (Basisti 1/81, pj. Jiri Parviaisen palsta)

Nämä voimavarat ovat toden totta tuloksellisesti yhdistyneet! Bassoklubin vankka kivijalka rakentui näiden 25-vuoden aikana. Sen jälkeen eivät

tuulenpuuskat ole vieneet bassoklubia mennessään. Voin hyvin uskoa, että klubi kestää ajan vaihtelut jäseniensä ja hallituksen yhteisin voimin sekä uudistaa ilmettään edelleen. Klubimme hallitus on jo pitkään ymmärtänyt perinteen mutta myös uusien tuulien merkityksen. Rohkeat päätökset tuovat vastaisuudessaakin lisämaustetta klubimme toimintaan. Olen varma, että jäsenten pienetkin teot klubimme hyväksi jatkuvat entiseen malliin ja rikastuttavat meidän kaikkien elämää! Nämä tarmokkaat basistit ovat jo teoillaan todistaneet klubimme tarpeellisuuden ja merkityksen!

Basisti pohtii

Silloin pikkubasistina, kun en erottanut Mozartia Mahlerista, en pystynyt edes aavistamaan, että Suomessa voisi olla bassohistoriaa. Että joku silloin muinoin soitti ja kamppaili samojen asioiden kanssa kuin minä! Että oma opettajakin! Tämä klubimme ensimmäinen historiikki on vain raapaisu Suomen bassohistoriasta. Kirjeitä, lehtiä ja haastatteluja lukiessani olen huomannut kuinka kukin vuorollaan on toiminut klubimme hyväksi. Aika ajoin joku on panostanut klubiimme valtavasti, uhrannut aikansa ja hermonsä, raapustanut apurahahakemuksia, koonnut väkeä kokouksiin, kasannut juttuja lehtiin ja lentänyt ulkomaille kilpailemaan. Basisteista on tullut kosmopoliitteja. Joku on tosin ikävöinyt kavereita Suomessa, välillä on voitettu kilpailuja, tapeltu soolokirjallisuuden parissa, on naurettu ja kiivetty puuhun ja soitettu maailman lavoilla. Aikamoisia basisteja Suomesta löytyy! Miten ihania basisteja!

Vaikka muutamina vuosina klubi on kitunut ja nuupahtanut, se on herännyt aina uudelleen. Sydämellinen kiitos arvokkaasta työstä jokaiselle. Liikuttavaa, kuinka monta ihmiskohtaloa olen saanut tällä tutkimusmatkallani seurata. Basistit ovat aina olleet kytköksissä toisiinsa. Joskus vihaten, joskus rakastaen. Niinhän se taitaa olla tänäänkin. Mutta bassoklubissa elettiin mukana. Elettiin ja elämöitiin. Joinakin vuosina nyhrättiin kepposia omissa nurkissa, eikä klubi jaksanut kiinnostaa. Aina oli kuitenkin joku joka jaksoi. Tai ainakin näytti jaksavan. Sinulle kiitos.

Vaikka en nimeäsi maininnutkaan, kiitos kaikille klubilaisille ja ystäville, jokainen teistä piirtää oman jälkensä klubin historiaan. Meitä kaikkia yhdistää näin hieno klubi!

Pikkubasistit

Hei Pikkubasisti!

Kiva soittaa bassoa, eikö vain! Onko mielestäsi yhtä kivaa kanneskella bassoa ympäriinsä? On kyllä tuuri, että pikkubasistin bassokin on vähän pienempi kuin aikuisten. Bassotäti kävi tarkastamassa eräässä musiikkiopistossa kuinka basistit siellä pärjäävät. Ja iloisesti bassot näyttivät liikkuvan pikkubasistien mukana. Tosin myöhemmin paljastui salaisuus, miksi pikkubasistien oli niin helppo kantaa bassojaan: Oikeasti äiti tai isä auttoivat sangen paljon.

Arne Syren jaksaa ainakin nostaa bassonsa maasta irti.
Arne Syren orkar i allafall lyfta sin bas från marken.

Bassotäti haluaisi kuulla miltä Sinusta, pikkubasisti tuntuu soittaa bassoa. Ja jos Sinulla on valokuvia tai omia piirtämiäsi kuvia, niin niitä olisi kiva katsella. Lähetä minulle postia osoitteeseen:

kontra-c@kontrabassoklubi.fi.

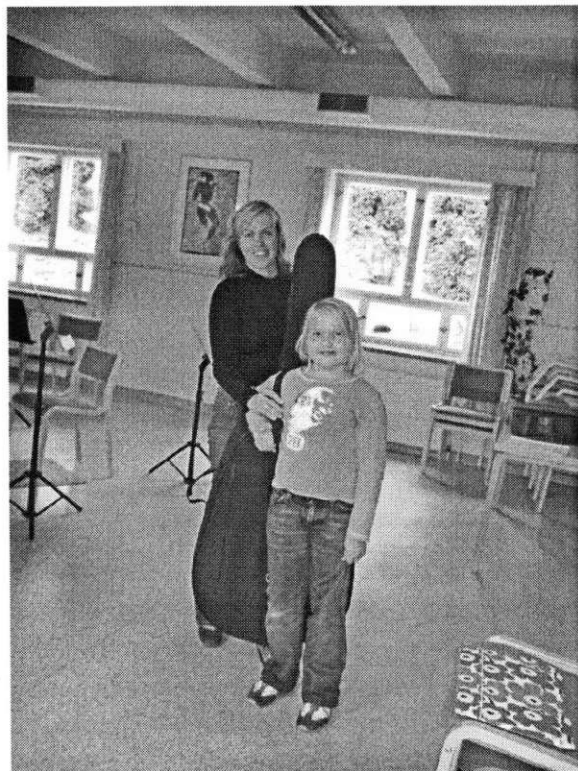
Iloista syksyä, toivoo

Bassotäti

Minibasisterna

Hej Minibasist!

Kul att spela bas, eller hur! Tycker du att det är lika kul att släpa omkring på basen? Som tur är minibasisternas basar också lite mindre än vuxnas. Kontrabas-tanten kikade in på ett musikinstitut och kollade hur minibasisterna klarar sig. Och ganska glatt och lätt tycktes basarna komma med minibasisterna. Men kontrabas-tanten fick reda på hemligheten, varför minibasisterna hade så lätt att släpa på basarna: Egentligen hjälpte mamma eller pappa till en hel del.

Ursula Snellmanin basso rodatauu helposti äitin avulla.
Ursula Snellman har lätt för att kånka på basen sin då mamma hjälper till.

Kontrabas-tanten skulle jättegärna höra vad Du, minibasist tycker om kontrabasspel. Och ifall du har fotografier eller teckningar, så skulle dom vara trevliga att se. Skicka post åt mej på adressen:

kontra-c@kontrabassoklubi.fi.

Trevlig höst, önskar

Kontrabas-tanten

Joskus basso on niin iso, ettei basistia näy lainkaan!

Ibland är basen så stor att man inte ser ett dugg av basisten!

Eino Palomäki antaa reippaan bassonkannon tyylinäytteen.

Eino Palomäki ger ett prov på hur basen bärs.

Erilaista lihaa??

Bassoklubin foorumi

www.kontrabassoklubi.fi/forum Uusi ilmoitus- ja keskustelufoorumi on toiminnassa, sinne pääsee klubisivujen (www.kontrabassoklubi.fi) kautta. Ennen rekisteröitymistä kannattaa lukea Ohjeet-foorumin sisältöä, jota päivitetään jos tulee muutoksia. Tällä hetkellä on 13 rekisteröitynyttä ja lisää odotetaan. Tule mukaan niin saadaan aktiivinen keskustelu pystyyn!

Kort på svenska

Kontrabasklubben har lagt märke till att vi har en hel del svenska basister som vi gärna också skulle se som medlemmar i kontrabasklubben. För att bättre kunna tjäna de svenskspråkiga medlemmarna, kommer vi från och med detta nummer kommer vi att översätta en del av texterna till svenska. Anmäl därför dina svenska elever och bekanta basister till medlemmar, tex. via nätsidan www.kontrabassoklubi.fi

www.kontrabassoklubi.fi/forum

Kontrabasklubbens nätforum är igen i bruk (www.kontrabassoklubi.fi/forum). Innan registreringen lönar det sig att läsa igenom anvisningarna på Ohjeet. Kom med så får vi intressanta diskussioner!

Ordförandens hälsning

Igen är det dags för en höst full av liv och för höstens första nummer av kontrabastidningen. Sommarens varma solstrålar värmer ännu våra sinnen och ger energi till de mörknande kvällarna. Klubbens höst är redan i gång med iver och i luften kan man känna en hel del nya planer för det kommande läsåret.

Höstkonsert

På styrelsemötet beslöt vi att tacka ja till Lojos erbjudande om arrangemang av höstkonsert. Konserten är 5.11.2006 kl 14:30 i Länsi-Uudenmaan musiikkiopistos kamarimusiksal, Kyrkgatan 6. Från Helsingfors kommer man lätt med buss: H:fors 13:00 - Lojo 14:15, Lojo 17:30 - 18:40. På programmet har vi bl.a. P. Grans: "Multivitamiini" för 9 kontrabasar, "Duo Quattro" för kontrabas och gitarr, Bassokvartett (uruppv.) samt traditionella solostycken. Ifall du känner dig ivrig att uppträda, kontakta undertecknad!

Notsamling och nätsidor

Basklubbens notsamling har blivit flyttad från Nationaloperan till Sibelius-Akademins enhet i Sockenbacka. Julius Pyrhönen ansvarar för samlingen. Han kommer att göra en förteckning över alla noter, varefter listan publiceras i tidningen och på nätsidorna. Upprätthållningen av nätsidorna sköts av Juho Vikman, som gärna tar emot förslag om innehållet på adressen juho.vikman@siba.fi. Hoppas vi får igång en livlig diskussion på nätet!

Basisternas lillajul?

På vårvintern firade vi 30-årsjubileum. Möjligtvis p.g.a detta har vi fått önskemål om flera fester. Det talades om basisternas gemensamma lillajul t.ex. i Sibelius-Akademins R-hus med en stor gemensam kontrabaskonsert. Sibelius-Akademins kontrabaslektor Lasse Lagergrantz har nu reserverat R-husets kammarimusiksal onsdagen 13.12. 2006 kl 13-15. Önskvärt vore att samla så mycket folk som möjligt, alla som har något med kontrabas att göra är välkomna, från pedi- och andra elever ända till professionella basister. Jag kastar idén i luften och väntar på att den blir uppslappad!

Årets basist-konserten

Basklubbens konsertförslag "Basso on parhaimmillaan kaverin kanssa" (Basen är bäst tillsammans med kompisarna) blev godkänd som del av Sibelius-Akademins Soiva Akatemia-konsertserie i februari 2007. På programmet finns mest ny finländsk solo- och kammarmusik och konsertens mening är att göra ny kontrabasrepertoire mer känd. "Årets basist" Jani Pensola med vänner uppträder.

Till slut önskar jag alla läsare en givande höst vid basens hals samt krafter till vardagen och den grånande hösten!

Eila

Sound! Långsamma rörelser! Andas! Banda in! Stretcha efteråt!

Janne Saksala från Berlins filharmoniker skickade en härlig hög med övningstips. Han gav lov att publicera dem i tidningen, här förkortat och översatt från engelska.

Henrica

10 tips för övning:

1. Öva alltid med musik och bra klang.
2. Analysera alla fel, även om de verkar som ren tillfällighet. En normal mänska har tendens att upprepa saker (det är så hon lär sig), även alla dåliga saker (se fast George Bush). Ta dina fel på allvar och analysera vad som gick åt skogen så att du inte bara upprepar dina fel.
3. Det är väldigt viktigt att söka olika sätt att spela en fras. Prova olika kontaktpunkter för stråken, variera staktrycket och snabbheten samt vibrato. Lyssna noggrannt.
4. Förenkla problemen. Ett knepigt ställe är knepigt för att det innehåller många problem. T.ex: krångligt lägesbyte samtidigt med strängbyte och till råga på allt borde den andra tonen vara kort etc. I sådana här fall gäller det att separera problemen. Gör en liten övning till ett av dem. På det sättet får du mer "luft" runt problemet. Fortsätt med följande problem och du kommer att nå resultat snabbt!
5. Planera på förhand. Underligt hur många saker man kan planera på förhand och hur mycket lättare det blir så: lägesbyte, strängbyte, stråkbyte, frasens klimax, övningsstidtabell, måltider, träff med flick/pojkvännen...
6. Att öva är som att bygga ett pussel. Du sätter ihop toner med varanda, vilka tillsammans utgör en större helhet. Denna helhet är i sin tur en del av en stor fras osv. Små bitar blir större och större helheter, från delar till stycken, från stycken till stilar, från stilar... ja ända till hela universum!
7. Var systematisk! Varje ton har sin parameter (och de kan ändras medan de spelas), som är: 1) dynamik (volym) 2) intensitet 3) längd 4) attack (början) 5) slut (man kunde säga att 3), 4) & 5) tillsammans utgör artikulationen) samt 6) klangfärg (som igen har att göra med intensitet)... Ifall du tvivlar eller din kreativitet har lämnat dig, byt då om till matematiker för en stund och påbörja ett kallt prov med dessa olika parameter – jag lovar att du får nya idéer!
8. Överdriv! Ibland är det svårt att förstå hur mycket man måste överdriva fraseringen för att publiken på 20 meters avstånd ska förstå vad du menar. Det lönar därför sig att banda in sitt spel!
9. Ett par ord om långsam övning. Det ända sättet att spela snabbt är att göra så långsamma rörelser som möjligt. När du övar långsamt, tänk på att även alla rörelser borde vara långsamma. Annars blir dina rörelser omöjligt snabba i rätta tempot!
10. Om det känns att du är helt låst och inte kommer nån vart, väd då om alltsammans. Börja arbeta med ett helt annat område eller helt enkelt ta en paus. På tal om pauser: Tro inte att du hör till supermänskorna som kan koncentrera sig timvis. Efter en lyckad övningstimme (senast) bör du ge dina hjärnceller vila (förutsatt att du använt dem under övningen...)

Kontrabasens historia

I mitt skriftliga slutarbete om kontrabasens stråkar (av vilken en del publicerades i tidningen på våren) gjorde jag en liten överblick på kontrabasens historia, så att läsaren skulle få en helhetsmässig bild av instrumentet. Denna korta och ytliga historieblick kan kanske komma till pass för andra också:

Kontrabasen utvecklades från gambafamiljen på 1500-talet. På 1600- och 1700-talet fick alla andra gambafamiljens medlemmar förutom kontrabasen vika undan för violinerna och cellorna. Kontrabasen stannade och blev godkänd som en del av violinfamiljen. Gambans stråkhållning liknar den tyska, man håller i stråken underifrån med handflatan bortåt från instrumentet. Detta tyder på att den tyska stråken är släkt med gambans stråke, medan den franska stråken har kommit från violinfamiljen.

I symfoniorkestern har kontrabasen knappast haft någon märkbar roll före Beethoven. Han använde kontrabas ganska lite i kammarmusik, men desto mer i sina orkesterstycken. Här bör nämnas särskilt Beethovens femte och nionde symfoni, där han i alla fall tidvis skilde åt cellons och basens stämmor. Det enda virtuosstycket som blev tryckt till noter tills början av 1900-talet var dock skrivet av Mozart. Konsertarian "Per questa bella mano" för basröst och obligatokontrabas (KV 612) är dedikerad till sångaren Gerlille och basisten Pichelbergille. Det sägs att Mozart skrev kontrabasens andel på flit väldigt krånglig för att hålla basisten upptagen medan han själv hade lite annat spel med basistens fru...

Hur avviker kontrabasen från violinfamiljen? På grund av storleken och tack vare många olika försök är kontrabasens strängar stäm-
da i kvarter. På 1600-talet fanns det otaligt många olika sätt att stämma. Även strängar-

nas antal varierade mellan tre och sex (violone). Nuförtiden är de fyra eller fem. Det som förenar kontrabasen och gamban än i dag är den platta klanglådan. I Finland verkar det vanligare – åtminstone i elevbruk – med rundbottnade instrument, eftersom de tål bättre temperaturväxlingar. Naturligtvis är kontrabasens klanglåda också mycket tjockare än violinens och cellons. Nuförtiden används inte längre gäppband som på gamban, fast på elbasen är de vanliga.

Italienaren Domenico Dragonetti, världens första välkända basist väckte uppmärksamhet redan som liten. Som 14-åring blev han anställd till kapellet San Marco och snart nog blev han stämledare. Efter några år i olika italienska orkestrar flyttade han till London och spelade där i operaorkestern i 52 år. Vid sidan om orkesterarbetet uppträdde han som solist och i olika kammarmusikgrupper. Dragonetti arrangerade många stycken för kontrabas förutom att han komponerade själv över tio konsert och ett stort antal mindre stycken. Dragonetti väckte uppmärksamhet också med sin stråke och sitt sätt att hålla stråken, mycket likt den tyska vi har idag. Hans instrument var en tresträngad Gaspardo da Salo vilken han oftast stämde till A-D-G, dvs. som en modern bas men utan den lägsta (E) srängen.

Juha Kleemola

Soitin Laine nyt myös Helsingissä!

KIELISARJAT

D'ADDARIO	Helicore-kielisarjat	115 € / kpl
PIRASTRO	Obligato-kielisarjat	140 € / kpl
PIRASTRO	Pizzicato-suolikielisarja	290 €

Laadukkaat saksalaiset SOUNDWEAR-pussit:

Performer	510 €
Professional	670 €

SCHERTLER STAT-B-kontrabassomikrofoni ja etuaste	355 €
SD-Systems PU-4 piezomikrofoni kontrabassolle	135 €

TURKU: Maariankatu 10 / 20100 Turku
HELSINKI: Pohj.Rautatiekatu 11 / 00100 Helsinki

puh. 02-2761 636
puh. 09-4366 840

www.soitinlaine.fi
katri.pajala@soitinlaine.fi

CARBOW

La Bella

D'Addario

dörfles Bogen

SAVAREZ

THOMASTIK-INFELD
V I E N N A

soundwear.com

PIRASTRO

SCHERTLER
PROFESSIONAL AUDIO EQUIPMENT
SWISS MADE

Rasold

JARGAR
STRINGS

Woodwinds Ky

myy myös kontrabassoja ja bassotarvikkeita

UUTUUS

!!!!!! PIKKUBASSOJEN UUSI ULOTTUVUUS !!!!!

Kokopuiset, käsityönä valmistetut, Suomessa suunnitellut 1/ 8 ja
1/ 4 ERWIN- bassopaketit alkaen nyt 1800 •.

Paketti sisältää soittimen, jousen ja pussin sekä hartsin.

Uusia ja vanhoja kokopuisia 3/ 4 bassoja eri valmistajilta.
Tarjousbassoja alkaen 1500 •

Runsas valikoima jousia, stakkeleita, kieliä, talloja, kielenpitimiä,
pinnapuita, otelautoja, viritysmekanismeja jne. varastossamme
kaikkiin kokoihin. Mm. hiilikuitujouset 480 •.

Tiedustele

Vastaamme kernaasti
kysymyksiisi

Woodwinds Ky

Albertinkatu 17, 00120 Helsinki

puh. 09-6812 150

fax 09-6812 1555

matti.helin@woodwin.pp.fi

www.woodwinds.fi

avoinna ark. 10-17, la 10-14
ma suljettu

Tervetuloa!

